Crònica Universal del principat de Catalunya

Autor:
Data de publicació: 09-05-2009

El 2n volum desaparegut de la 'Crònica Universal del principat de Catalunya'

De 1609 és l'edició del primer dels tres llibres de Jeroni Pujades (i l'únic escrit en català), titulats Crònica Universal del Principat de Catalunya.

L'Eulàlia Miralles, en el seu treball titulat "La crónica universal del principado de Cataluña de Jeroni Pujades, una obra interpolada?" ens diu:

El 2n volum desaparegut de la 'Crònica Universal del principat de Catalunya'

De 1609 és l'edició del primer dels tres llibres de Jeroni Pujades (i l'únic escrit en català), titulats Crònica Universal del Principat de Catalunya.

L'Eulàlia Miralles, en el seu treball titulat "La crónica universal del principado de Cataluña de Jeroni Pujades, una obra interpolada?" ens diu:

".. el 1635, any en què morí, tenia preparada i enllestida la traducció, en castellà, amb noves notes, de la primera part publicada. La Corónica universal del principado de Cataluña, títol de la versió castellana, fou continuada pel seu autor amb una segona part, que també va acabar, i encara amb una tercera part, que va quedar pendent d'una última revisió."

Conferència d'Albert Codinas en l'acte d'entrega dels Premis Joan Coromines 2015 - CAL

Al pròleg a la Crònica Universal del Principat de Catalunya (1606)en Jeroni Pujades, diu que no va traduir el llibre al castellà com alguns volien , Vg. Renaix. a la Carta, p. 139-141: "Desitjaven alguns que fos aquesta obra escrita en llengua castellana, com aquella que és més estesa i entesa per les nacions estrangeres. Però no és estada possible altra cosa del que s'és fet". ergo va publicar el primer volum en català, però la resta en castellà, dient que escriu en català "per no ser ingrat a la pàtria i nació" i .. "els prelats, doctors, mestres i escriptors deuen acomodar-se al profit i utilitat dels súbdits, oynts, dexebles o lectors, no obstant sien murmurats, menyspressats y, com diu Sant Pau, excomunicats y anathematizats" i no fer com d'altres que usen la llengua castellana.

Així doncs i tornant a aquesta primera part, en l'edició impresa de l'any 1609, s'hi pot llegir:

'Promet la erudicio de aquest tomo y veritat y fidelitat de la Historia, que lo segon tomo descubrira noves Indies, y coses senyalades del nostre Principat Cathalunya'.

Llastima! Sembla que la segona part va perdre contingut misteriosament, i aquesta 'descoberta de les noves Indies'

no apareix per enlloc en les dues posteriors parts.

El próleg complert diu:

Nosaltres Ioan Gallego en Arts y en Drets Doctor, y del Real Consell de la Magestat, lo Pare mestre fra Salvador Pons Catedratich de la Sancta Escriptura en la universitat de Barcelona: lo Pare prefentat fra Iaume Rebullosa, y lo Doctor Honofre Menescal Lector de la Sancta Esglesia de Barcelona, per orde dels Senyors Cosellers de la insigne Ciutat de Barcelona, auem vist lo primer tomo de la Coronica de Catha lunya, composta per lo magnifich micer Hieronym Pujadas en drets Doctor. Y auent ab atencio y cuydado cada hu de nosaltres llegit llibres nos ha aparegut ser obra molt treballada, curiosa, de varia llisso y singular erudicio: la Historia molt verdadera, fundada en Doctors grauers, en rahons ingeniosas y declaracions de escriptures antiquissimas, en pedres del temps dels Romans y altres antigalles. Descobre lo Auctor coses particulars de Cathalunya, per a molts sepultades. Per lo que, y per moltes altres rahons, de la lectura de dit llibre collegim y judicam, esser obra digna de son Auctor, y molt a proposit per a Cathalunya, que tanta necessitat tenia de Historia General: perque se entangan algunes de les moltes grandeses della. Promet la erudicio de aquest tomo y veritat y fidelitat de la Historia, que lo segon tomo descubrira noves Indies, y coses senyalades del nostre Principat Cathalunya, desde la destruccio de Espanya fins a la Era corrent, dignes de esser sabudes per tots. En testimoni del qual firmam esta de la nostra ma: a 26.de Agost.1609.

Lo D. Ioan Gallego Lo Mestre F.Salvador Pons
Lo D. Honofre Menescal Lo Prefen. F.Iaume Rebullosa

Debem a en Manel Capdevila haver fet aquesta troballa